

PLASTİK POŞET UYGULAMASI

Cansu BAŞKÖY BEKTAŞ
Çevre Mühendisi

Plastik Poşetler Neden Ücretlendirildi? Mevzuattaki Yeri Nedir?

29.11.2018 tarihinde kabul edilen, 10.12.2018 tarihli ve 30621 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile taşıma amaçlı kullanılan plastik alışveriş poşetlerinin ücretlendirilmesi hükme bağlanmış olup bu husus 2872 sayılı Çevre Kanunu Ek Madde 13'te düzenlenmiştir.

Ek Madde 13

«Kaynakların verimli yönetimi ve plastik poşetlerden kaynaklanan çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla plastik poşetler satış noktalarında kullanıcıya veya tüketiciye ücret karşılığında verilir. Uygulanacak taban ücret **25 kuruştan az olmamak** üzere Bakanlıkça oluşturulacak komisyon aracılığı ile belirlenir ve her yıl için güncellenir. Bu maddedeki düzenlemelere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.» şeklinde düzenlenmiştir.

- 27.12.2017 tarih ve 30283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren **Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 5. Maddesinin “n” bendi** “Plastik torbalar, **1/1/2019** tarihinden itibaren mesafeli sözleşmeler ile yapılan satışlar da dâhil olmak üzere **satış noktalarında kullanıcıya veya tüketiciye ücretsiz temin edilemez, ücretsiz teminine imkan verecek herhangi bir promosyona veya kampanyaya dahil edilemez.** Çok hafif plastik torbalar, bu uygulamadan muaftır.”

- **“O” bendi “Plastik torbalara uygulanacak taban ücret, her yıl piyasa koşulları ve ilgili sektör temsilcilerinden oluşan Ambalaj Komisyonunun önerisi dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenir** ve takip eden yıl boyunca geçerliliğini korur, bu plastik torbalar için Bakanlıkça belirlenen fiyat tarifesinin altında ücret uygulanamaz.”
- **Satış noktalarının yükümlülükleri başlığı 14. Maddenin “d” bendi** “Plastik torba kullanımının azaltılması amacıyla; 5 inci maddenin birinci fıkrasının (n) bendinde belirtilen tarihten itibaren plastik torbaları ücretsiz vermemekle ve aynı fıkranın (m) bendinde yer alan hedeflerin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.” hükümleri kapsamında **1 Ocak 2019 günü itibariyle satış noktalarında plastik torbaların ücretli olarak verilmesi gerekmektedir.**

- Bununla birlikte, plastik poşetler için geri kazanım katılım payı, beyanı ve tahsiline ilişkin hususlar Çevre Kanunu'nun Ek Madde 11'inde ve ekli (I) sayılı listesinde düzenlenmiştir.
- Bu kapsamında, çevrenin korunması, kaynak verimliliğinin sağlanması ve plastik poşet kullanımının azaltılması amacıyla plastik poşetlerin ücretlendirilmesi, satışı, beyanı, geri kazanım katılım payı tahsili ile birlikte izleme, kontrol ve denetimine ilişkin hususlar Bakanlığımızca **(Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar)** belirlenmiştir.

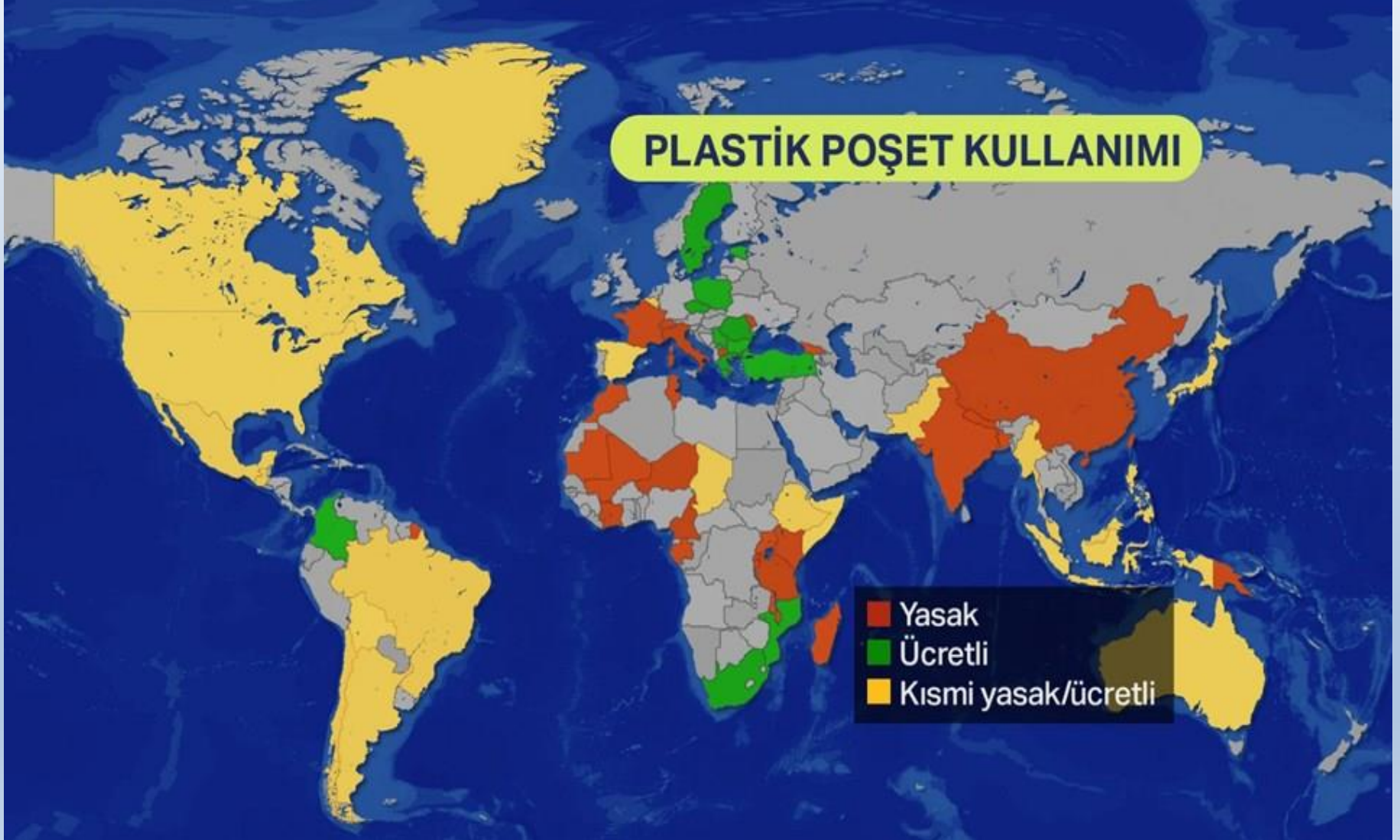

Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesi Uygulamasındaki Beklenti Nedir?

Plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması ile maksadımız yasaklamak değil, kısıtlamaktır. Hedeflerimiz; **2018 yılında 440 adet/kişi** olan kullanım değerini, **2019 Yılı için 90 adet/kişi**, **2025 Yılı için 40 adet/kişi**'ye indirmek ve Avrupa Birliği değerlerine ulaşmaktır.

DÜNYADA PLASTİK POŞETLERLE İLGİLİ DURUM

DÜNYADA PLASTİK POŞETLERLE İLGİLİ DURUM

ALMANYA

- Almanya'da süper marketlerde naylon poşet yasak değil, ancak 2016 yılından beri ücretli tabii.
- Tüketicilerin çoğu alışverişe giderken yanına bez poşetleri veya alışveriş çantalarını almayı tercih ediyor.
- Almanya'da 2016'da kişi başına yıllık 45 poşet kullanılırken ücretli poşet uygulamasıyla bu rakam 2017'de 29'a düşüdü.

İTALYA

- İtalya'da naylon poşet 2011'den bu yana yasak.
- Poşet kullanımından vazgeçmeyenler, adet başına 15 cent ödeyerek kağıttan üretilmiş, "biyolojik poşetlerden edinebiliyor.
- Yasağa uymayan işletmeler 25 bin euroya kadar para cezası ödemektedir.

FRANSA

- Fransa'da naylon poşet 2016'dan bu yana yasak.
- Sebze ve meyve reyonlarında naylon poşet kullanımı 2017 yılından itibaren yasaklanmıştır.
- Fransa'da yasak öncesi her yıl 5 milyar plastik poşetin piyasaya sürüldüğü tahmin edilmektedir.

İNGİLTERE

- İngiltere'de 2015'ten beri naylon poşet kullanımı ücretli hale gelmiştir.
- Marketindeki plastik poşet kullanımı sayısı, poşet başına 5 penilik ücret getirilmesinin ardından yüzde 86 oranında gerilemiştir.
- 2017-2018 döneminde kişi başı poşet kullanımı sayısı 38'den 32'ye gerilemiştir.

ÇİN

- Çin'de naylon poşetler 2008 yılının Haziran ayında ücretli hale gelmiştir (2-3 cent).
- Müşterilerine bedava poşet dağıttığı saptanan iş yerlerine 1370 bin euro para cezası uygulanmaktadır.
- Poşetlerin ücretli olması poşet kullanımını önemli ölçüde azaltsa da poşetlerin neden olduğu çevre kirliliği hala devam etmektedir.

ABD

- Naylon poşet halen ülkenin geniş bir kesiminde ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.
- ABD'de naylon poşet kullanımı yılda ortalama 100 milyar adet gerçekleşmektedir.
- ABD'de toplam 20 eyaletteki yaklaşık 180 şehir ve kasabada naylon poşetler yasaklanmış ya da ücretlendirilmiştir.

NORVEÇ

- Norveç'te naylon poşet başına 10 cent ödenmektedir. Ancak bu caydırıcı olmamıştır.
- Naylon poşet tüketimi her yıl 1 milyar adede ulaşmaktadır. Bu kişi başına 3 kilo plastik anlamına gelmektedir.
- Norveç'te plastik poşetler doğaya bırakılmamakta ve %80'inden fazlası çöp torbası olarak kullanılmaktadır.

HİNDİSTAN

- Hindistan'da gerek merkezi hükümet gerekse de bazı eyalet hükümetleri naylon poşetle ilgili bazı düzenlemeler yapmıştır.
- Naylon poşetlerin üretimi ve belli mekanlarda dağıtımı yasaklanmıştır.
- Plastik torba, bardak, tabaklara getirilen yasaklarla Hindistan'ın artan plastik çöpünün önüne geçilmesi beklenmektedir.

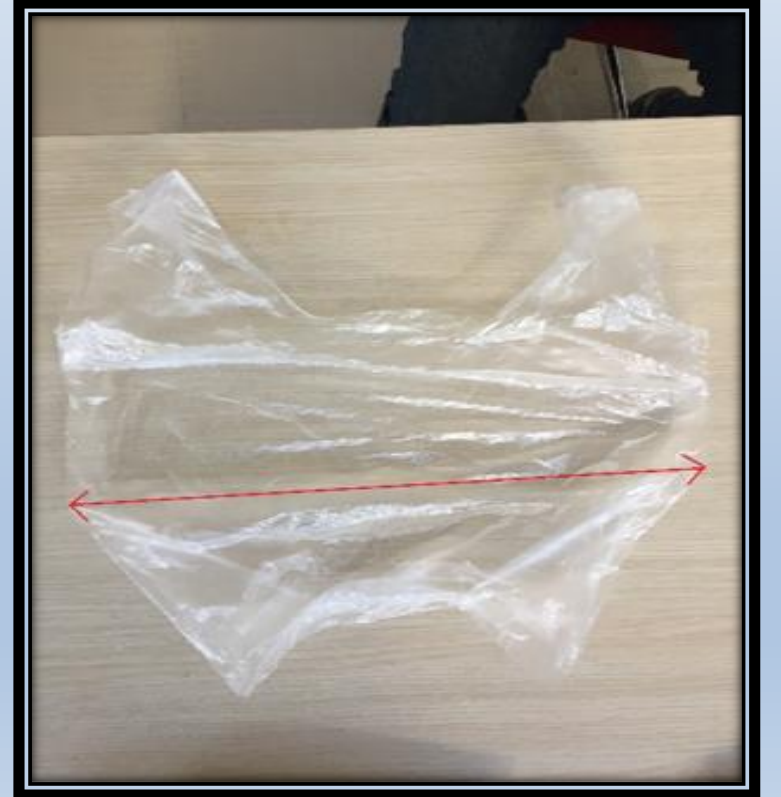

- Avrupa'da kişi başına yıllık plastik poşet kullanım miktarının en düşük olduğu ülkeler **4 poşetle Danimarka ve Finlandiya** olurken, plastik poşet kullanımının 2002'de vergilendirildiği İrlanda'da bu rakamın 328'den 18'e gerilemesi dikkati çekiyor.
- **Almanya**'da 2016'da kişi başına yıllık **45 poşet** kullanılırken ücretli poşet uygulamasıyla bu rakam 2017'de **29 poşete düştü**.
- **İngiltere**'de ücretli poşet uygulamasına geçilmeden önce yılda kişi başına **140** olan plastik poşet tüketimi, yılda **19** adete geriledi.
- **Yunanistan**'da da uygulamanın yürürlüğe girdiği 2018'de bir önceki yıla göre poşet kullanımında **yüzde 85 düşüş** gerçekleşti.

Çift kat kalınlık ve Mikron ne demektir?

Çift Kat Kalınlık, mikron ve ebat ölçümü için örnekler aşağıda yer almaktadır.

Zorunlu Ücretlendirmeye Tabi Olan Plastik Poşetler Hangileridir?

Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslarda belirtilen **“plastik poşet” tanımı kapsamında kalan poşetlerin tamamı ücretlendirmeye tabi** olup bu ücretlendirmeden muaf tutulan plastik poşetler bahse konu Usul ve Esasların” 2.Maddesinin 2.Fıkrasında ayrı ayrı tanımlanmıştır.

Dolayısı ile usul ve esaslarda muaf tutulan plastik poşetler haricinde kalan, plastikten yapılmış olan ve satış noktalarında kullanıcılara/tüketicilere mal veya ürünlerin taşınması amacıyla temin edilen **tüm saplı veya sapsız poşetler ücretlendirme uygulamasına tabidir.**

Zorunlu Ücretlendirme uygulamasından muaf tutulan plastik poşetler hangileridir?

Satış noktalarında;

Açıkta satılan ekmek, kuru bakliyat, meyve, sebze, şarküteri ürünleri ve benzeri gibi gıdalar ile doğrudan temas eden,

- Çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan,
- 500X350 mm (körüük kalınlığı ve sap uzunluğu dahil) ebadından küçük olan,
- Saplı/sapsız poşetler **ücretli satış zorunluluğundan muaf olup ücretsiz olarak verilebilirler.**

* Muafiyet için bu poşetlerin yukarıda verilen üç temel şartı **aynı anda** sağlıyor olması gerekmektedir.

Satış Noktalarında, çift kat kalındığı 15 mikrondan küçük olan plastik alışveriş poşetleri açıkta satılan gıdaların hijyeni dışındaki **herhangi bir amaç için ücretli veya ücretsiz olarak verilemez.**

ÜCRETSİZ

+

ÜCRETLİ

- Dokumalı (woven) veya dokumasız (nonwoven) metotlarla üretilen tekstil ürünlerinden yapılmış torba/poşet/çantalar plastik içeren malzemelerden üretilmiş olsa dahi zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.

Dokumasız kumaş, örme veya dokuma olmayan sadece özel kullanımlar için üretilen, kullanım süresine göre de maliyeti oldukça düşük olan teknik bir tekstil malzemesidir. Bu özel ürün sıvı çekebilen, sıvı itebilen, sağlam, esnek, yumuşak, gergin, yanmayı geciktirici özelliği olan, filtre edici özelliği de bulunan, bakterilere karşı dayanıklı antibakteriyel yapısıyla bilinen bir üründür.

Dokumasız (nonwoven)

ÜCRETSİZ

Dokumalı (woven)

Canlı sucul hayvanların satışının yapıldığı yerlerde sadece söz konusu canlıların su içerisinde taşındığı birincil poşetler zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.

ÜCRETSİZ

Yumrulu ve/veya benzer tohumlu bitkilerin satışı için kullanılan birincil poşetler zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.

ÜCRETSİZ

- Herhangi bir ürün satışının yapılmadığı hizmet noktalarında (Terzihane, Halı Yıkama, Kuru Temizleme, Lostra, Tamirhane, Görüntüleme Merkezi, Laboratuvar v.b) verilen poşetler ücretlendirme uygulamasına tabi değildir. Ancak, hizmet noktaları bir ürün satışı yapıyorlarsa, bu ürünü koydukları poşetler zorunlu ücretlendirmeye tabidir.

ÜCRETSİZ

Gıda hijyeni bakımından ücretli olarak satıştan muaf tutulan poşetler için kriterler nelerdir? Uygulama nasıl olacaktır?

Satış noktalarında;

- Açıkta satılan ekmek, kuru bakliyat, meyve, sebze, şarküteri ürünleri ve benzeri gibi gıdalar ile doğrudan temas eden,
- Çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan,
- 500X350 mm (körüük kalınlığı ve sap uzunluğu dahil) ebadından küçük olan,
- saplı/sapsız poşetler **ücretli satış zorunluluğundan muaf olup ücretsiz olarak verilebilirler.**

Muafiyet için bu poşetlerin yukarıda verilen üç temel şartı **aynı anda** sağlıyor olması gerekmektedir.

Satış Noktalarında, çift kat kalınlığı 15 mikrondan küçük olan plastik alışveriş poşetleri açıkta satılan gıdaların hijyeni dışındaki **herhangi bir amaç için ücretli veya ücretsiz olarak verilemez.**

Uzaktan satışlarda uygulama nasıl yapılacak?

Uzaktan / mesafeli / online satış işlemi gerçekleştiren tüm firmaların 31 Mart 2019 tarihine kadar alternatif taşıma ekipmanı temin etmesi zorunludur. Bu süre dahilinde ve sonrasında kullanıcı veya tüketiciye plastik poşet isteyip istemediği sorulmalıdır. Tüketici tarafından plastik poşet seçeneği tercih edilmesi halinde poşetlerin satışı zorunludur.

Dolayısıyla ile, **internet üzerinden yapılan alışverişlerde kullanılan plastik poşetler de ücretlendirme uygulamasına tabidir.**

Plastik poşetten tamamen vazgeçerek başka materyallerden üretilen poşete geçenler Bakanlığa nasıl bir bildirimde bulunacaktır?

Söz konusu satış noktaları, eğer 1 Ocak 2019'dan itibaren bir müddet plastik poşet satışı gerçekleştirdiler ise faaliyet gösterdikleri aylara **ilişkin bildirimlerini Bildirim sistemi üzerinden yapmakla yükümlüdürler.**

Stoklarında plastik poşet kalmayan ve plastik poşet alımı olmayan satış noktalarının **beyan yapmalarına gerek olmamakla** birlikte olası inceleme ve denetimlerde Bakanlık kayıtları esas alınacaktır.

Ücrete tabi plastik poşetlerin sağlaması gereken özellikler nelerdir?

31/3/2019 tarihinden itibaren ücrete tabi plastik poşetlerin;

- Barkodlu olarak sunulması zorunludur.
- Çift kat kalınlığı 40 mikron ve üzerinde olmak zorundadır. Bu kapsamda, belirtilen tarihe kadar 15-40 mikron arasında olan plastik poşetlerin satışı mümkün olup bu tarihten sonra istisnai hükümler hariç (açık gıda hijyeni ve eczanelerde sadece ilaç için kullanılan) çift kat kalınlığı 40 mikron altında olan plastik poşetler ücretli veya ücretsiz olarak verilemez.
- En az bir yüzeyinde çevreci slogan ve Sıfır Atık logosu kullanılır. Plastik poşetlerde yer alan satış noktalarının marka ve logoları poşetin tek yüzeyinin (sap hariç) alanının yüzde yirmisini geçemez. İstemesi halinde plastik poşetin her iki yüzünde de belirtilen çerçevede kullanılabilir.

Sıfır Atık logosuna nereden ulaşabilirim?

https://webdosya.csb.gov.tr/db/cygm/duyurular/s-f-r_at-k_logo-20190123092638.pdf

Plastik poşetlerde barkod uygulaması nasıl gerçekleştirilecektir?

- Plastik poşetlerin satışa tabi ürün olarak tanımlanması amacıyla barkod uygulaması yapılmaktadır. Söz konusu barkodun içeriğine dair Bakanlığımızca gerçekleştirilen herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.
- **Plastik poşet üreticileri satışa tabi plastik poşetleri barkodlu olarak üretmekle yükümlüdür.**
- Satış noktalarının stoklarında bulunan poşetlerinin satışını teminen **barkod uygulamasına geçişte 31 Mart 2019 tarihine kadar geçiş süresi tanınmıştır.** 01 Ocak 2019-31 Mart 2019 tarihleri arasında barkodsuz satış mümkün olup bu şekilde gerçekleştirilen plastik poşetlerin satış belgelerinde gösterilmesi ise zorunludur.
- Barkod okuma/tarama/işleme sistemi bulunmayan satış noktaları tarafından bu sistemin kurulumu için zorunluluk bulunmamakla birlikte 31 Mart 2019 tarihinden sonra barkodsuz poşet kullanılmaları gerekmektedir. Buna mukabil, **satış belgelerinde plastik poşet kalemi ve adedi gösterilmek amacıyla yazar kasalarda gerekli düzenleme yapılması zorunludur.**

Ücretlendirmeye tabi tutulan plastik poşetlerin çift kat kalınlığının 40 mikron ve üzerinde olmak zorunluluğunun uygulanması nasıl olacaktır?

- Usul ve Esaslar kapsamında yer alan ve ücretli olarak verilmesi plastik poşetlerin çift kat kalınlığının 40 mikron ve üzerinde olması gerekmekte olup **bu düzenleme 31.03.2019 tarihinden itibaren zorunlu hale gelecektir.**

Bu zorunluluğun uygulanmasına ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde ayrıca düzenleme yapılacaktır.

Gıda hijyeni amaçlı ve ilaç taşıma amaçlı kullanılan plastik poşetler için belirlenen ebat kriterlerini sağlamayan plastik poşetlerinde çift kat kalınlıklarının 40 mikron ve üzerinde olması ve ücretlendirilmesi gerekmektedir.

Usul ve Esaslar bir bütün halinde değerlendirildiğinde;15 mikron ve altında olan poşetlerin, sadece belirlen ebatlara uyması şartı ile sadece eczanelerde ilaç taşıma ve satış noktalarında ise gıda hijyeni amacı ile kullanımları mümkündür.

- **15 mikron ile 40 mikron arasındaki plastik poşetlerin satış noktalarında tüketicilere satış noktalarında tüketicilere mal veya ürünleri taşıma amacıyla temin edilmemesi gerekmektedir.**

Plastik poşetler üzerinde çevreci slogan ve sıfır atık logosu kullanımı ile satış noktalarına ait marka ve logoların kullanımında uygulama nasıl olacak?

- Ücretlendirmeye tabi olan tüm poşetlerin yüzeylerinde çevreci slogan ve sıfır atık logosu kullanılması önerilmekte olup **31.03.2019 tarihinden itibaren plastik poşetlerin en az bir yüzeyi için bu kullanım zorunludur.** Söz konusu poşetlerin diğer yüzeylerinde de çevreci slogan ve sıfır atık logosu kullanılması isteğe bağlıdır.
- Ücretlendirmeye tabi olan tüm poşetlerin yüzeylerinde satış noktalarına ait marka ve logo kullanımı isteğe bağlı olup **satış noktalarına ait marka ve logo kullanımlarında 31.03.2019 tarihinden itibaren poşetin bir yüzeyinin (sap hariç) alanının %20 'sini geçmemesinin sağlanması zorunludur.**

Bu zorunluluğun uygulanmasına ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde ayrıca düzenleme yapılacaktır.

Plastik poşetlerin zorunlu olarak çevreci slogan ve sıfır atık logosu kullanılan yüzeylerinde satış noktalarına ait marka ve logo kullanımı da bu yüzeyin alanının yüzde yirmisinden fazla olmamak üzere isteğe bağlıdır.

Gıda Hijyeni ve ilaç taşıma amaçlı ücretsiz olarak verilebilecek özellikteki plastik poşetler üzerinde de çevreci slogan ve sıfır atık logosu kullanımı tavsiye edilmekle birlikte zorunluluk bulunmamaktadır.

Bildirim ve beyan işlemlerini nasıl ve ne zaman yapacağım?

Geri Kazanım Katılım Payı beyanname ve ödeme işlemleri Gelir İdaresi Başkanlığınca yürütülecek olup uygulamaya tabi olan satış noktalarının **Ocak, Şubat ve Mart aylarındaki plastik poşet satışlarına ilişkin beyanname ve ödeme işlemlerini Nisan ayı içerisinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen usuller çerçevesinde gerçekleştirmeleri gerekmektedir.**

Plastik poşetlere ilişkin beyan ve ödeme dönemleri nelerdir ve söz konusu ödemeler nereye yapılacaktır?

Bu hususlar doğrultusunda; uygulamaya tabi olan satış noktalarının

- Ocak ve Şubat aylarındaki plastik poşet satışlarına ilişkin beyannamelerini Mart ayındaki satışları ile birlikte 24/4/2019 tarihine kadar yapmaları gerekmekte olup Ocak, Şubat ve Mart ayı beyannameleri üzerinden belirlenen geri kazanım katılım paylarını ise **30/4/2019 tarihi mesai saati bitimine kadar gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine,**
- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar tarafından ise Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenecek vergi dairelerine yukarıda zikredilen tarihlerde ödemeleri gerekmektedir.

Ödemelerinizi;

- Halkbank Şubelerine,
- Vakıfbank Şubelerine,
- Vakıf Katılım Bankası Şubelerine,
- Ziraat Bankası Şubelerine,
- Ziraat Katılım Bankası Şubelerine,
- PTT Şubelerine,
- Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın İl Defterdarlık Muhasebe Müdürlüklerine veya İlçe Mal Müdürlüklerine,

“Geri Kazanım Katılım Payı” ödemesi olarak gerçekleştirebilirsiniz.

Plastik poşetleri 25 kuruştan fazla fiyata satan satış noktaları için uygulama nasıl işleyecek?

- Plastik poşetlerin ücretlendirilmesinde belirlenen taban ücret 25 kuruş olup, satışların asgari olarak bu fiyattan yapılması esastır.

Ancak, Bakanlığımızca plastik poşetlerin ücretlendirilmesine yönelik olarak belirlenmiş bir tavan ücret sınırı bulunmamaktadır. **Bakanlığımızca belirlenen taban ücret (25 Kuruş) üzerinde uygulanan/uygulanacak olan meblağlar Satış Noktalarının kendi kararına bağlıdır.**

Satış Noktaları tarafından Plastik poşetlere uygulanan ücretin 15 kuruşu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yatırılmakla birlikte kalan meblağın plastik poşete ilişkin zorunlu giderlerden (maliyet, vergi v.b.) fazla olan kısmının da Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin usul ve Esasların 5 inci maddesi 7 nci fıkrası gereği ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yatırılması gerekmektedir.

Örnek Durum-1

Satış belgesinde 1 adet Plastik poşet için 25 kuruş yansıtan ve bu plastik poşet için zorunlu giderler toplamının 8 kuruş olduğunu belgeleyen satış noktası:

Zorunlu Gider	= 8 kuruş
Geri Kazanım Katılım Payı	= 15 kuruş
<u>Elde edilen Ek Gelir</u>	= 2 kuruş
Tahsilat	= 25 kuruş

Örnek Durum-2

Satış belgesinde 1 adet Plastik Poşet için 1 Lira (100 Kuruş) yansıtan ve bu plastik poşet için zorunlu giderler toplamının 10 kuruş olduğunu belgeleyen satış noktası:

Zorunlu Gider	= 10 kuruş
Geri Kazanım Katılım Payı	= 15 kuruş
<u>Elde edilen Ek Gelir</u>	= 75 kuruş
Tahsilat	= 1 lira

Plastik poşet alımı ve satışı yapılmayan dönemlerde bildirimler nasıl yapılacaktır?

Beyan dönemi içinde plastik poşet satın almayan ve plastik poşet satımı yapmayan satış noktaları beyanlarını <https://ivd.gib.gov.tr> web adresini kullanarak interaktif vergi dairesine kayıt olup (kayıtlı iseler mevcut kullanıcı adı ile), veri girişlerini “boş” bırakarak veya miktarlara “0” (sıfır) değeri girerek gerçekleştirebilirler.

Poşet satmayan ancak deposunda poşet stoku olanlar beyanı nasıl yapacak, sadece stoklarında bulunan poşetlerin beyanını mı yapacaklar?

- Plastik poşetlere ilişkin beyanname verilirken depolarında stok poşet bulunanlar söz konusu poşetleri satmamaları durumunda boş beyanname vereceklerdir. Veri girişinde temin yeri “Stoktan kullanım” şeklinde, temin edilen yerin TC/VK numarası yerine ise kendi TC/VK numaralarını girmeleri yeterli olacaktır.

Boş beyan verecek olanlar; interaktif vergi dairesinde kayıt olup (kayıtlı iseler mevcut kullanıcı adı ile), beyanlarını gerçekleştireceklerdir.

İnteraktif vergi dairesi üzerinden yapılan başvurularda sistemin “Hata Vermesi” ve “Yetkisi Bulunmamaktadır” uyarısı alındığında ne yapılmalıdır?

Plastik Poşet Beyan Sistemi bazen aşırı yoğunluktan hata vermektedir. Ancak bu hata mesajı daimi olarak devam ediyor ise giriş yapmaya **çalışan şahıslar firmalarca kayıt tutmaya yetkilendirilmemiş olabilirler.**

Bu durumda, bağlı buldukları vergi dairesine veya **Gelir İdaresi Başkanlığına başvurarak yetkilerini kontrol etmeleri/güncellemeleri gerekmektedir.**

Stoktaki poşetlerin satışının yapılması veya bedelsiz olarak/promosyon olarak temin edilen (nereden alındığı ve bedelleri bilinmeyen) poşetlerin bildirimini nasıl yapılacaktır?

Plastik poşetlere ilişkin beyanname verilirken evvelce temin edilen, alım yeri adresi bilinmeyen poşetlere ya da vergi numarası bilinmeyen kaynaktan edinilen stok poşetlere ilişkin beyanname "stoktan kullanım" ve benzeri ibareler girilerek stoktaki poşet adedi ve birim alış fiyatı girilecektir. Birim fiyatların belirlenmesi noktasında muhasebe kayıtlarının esas alınması gerekmektedir. Bedelsiz olarak temin edilen plastik poşetler için temin bedeli değerinin **-0- sıfır-** olarak girilmesi gerekmektedir.

Tek bir vergi kimlik numarası ile birçok işletmesi bulunan firmalar; bildirimlerini ne şekilde yapacak Türkiye genelinde bulunan tüm mağazaların toplu beyan mı vermesi gerekiyor?

- Plastik poşetlere ilişkin beyanname verilirken şubesi bulunan firmalar şubeleri aynı Vergi Kimlik Numarasına bağlı ise Adres kısmına **Genel Merkez adresini kullanarak** yanına kaç adet şubeleri olduğunu parantez içinde belirtmek suretiyle giriş yapıp, şubelerdeki toplam satışı yazarak işleme devam edeceklerdir. Ancak kayıtlar gerektiğinde ibraz edilmek üzere genel merkezlerinde ayrı ayrı tutulmak zorundadır. **Farklı Vergi Kimlik Numarasına sahip satış noktaları ayrı ayrı giriş yapacaklardır.**

Basit Usulde Gelir Vergisine Tabi Olanlar?

- Kesilen faturada ürün bedeli ile birlikte poşet ücretinin de belirtilmesi gerekmektedir.

Kendi ürettiği poşetin toptan satışını yapan firmalar ve toptan poşet satışı yapan firmalar; bayiliklere irsaliye ile gönderdikleri poşetleri beyan etmek zorunda mı?

- Plastik poşet üreticisi, ithalatçısı veya tedarikçileri Plastik Poşet Beyan Sistemi üzerinden değil **Ambalaj Bilgi Sistemi üzerinden** kayıt gerçekleştirecekler ve ambalaj bildiriminde bulunacaklardır. Bu işletmelerin Ambalaj Bilgi Sisteminde kayıtları yoksa faaliyet gösterdikleri İl Müdürlüklerimize başvurarak sisteme kayıt yaptırımları gerekmektedir.

Eczanelerde poşet uygulaması nasıl olacaktır?

Eczanelerde ;Sadece ilaçlar için verilen,

- Çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan,
- 200 X 350 mm (körüük kalınlığı ve sap uzunluğu dahil) ebadından küçük olan,
- saplı/sapsız poşetler **ücretli satış zorunluluğundan muaf olup ücretsiz olarak verilebilirler.** Muafiyet için bu poşetlerin yukarıda verilen üç temel şartı **aynı anda** sağlıyor olması gerekmekte olup bu üç şarttan herhangi birini sağlamayan plastik poşetler ücretli satış uygulamasına tabidir.

Örnek 1: İlaçların taşınması maksadıyla kullanılıyor ve ebatları *200X350 mm ölçülerinden küçük olsa bile* olsa bile **çift kat kalındığı 15 mikrondan büyük tüm plastik poşetler ücretlendirmeye tabidir.**

Örnek 2: İlaçların taşınması maksadıyla kullanılıyor ve çift kat kalındığı 15 mikrondan küçük olsa bile **ebatları 200X350 mm ölçülerinden büyük tüm plastik poşetler ücretlendirmeye tabidir.**

Sistemde kullanıcı yetkilendirilmesi nasıl olacak?

- Sistem altyapısı Vergi Daireleri veya Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan yetkilendirme üzerine kuruludur.
- Bakanlığımızca yetkilendirme yapılmamaktadır.
- TCKN ve Vergi No ile yetkili kişiler beyan yapabilirler.

Alınan poşetlerde defolu ürün çıkarsa beyanı nasıl yapılacaktır?

Bunun kaydı işletmelerin mali kayıtlarında bulunmaktadır. Ancak, Stok ve fire konusu mali hususlar olmakla beraber sistem beyan esaslı işlemektedir. **İade ve fireler alınan miktarda gösterilmeyebilir.**

Poşet kullanmayanlar ya da bir ay satıp diğer ay satış yapmayan firmalar boş da olsa her ay düzenli beyan yapacak mı?

Güncel uygulamamız plastik poşet kullanan (satış olmasa dahil) satış noktalarının tamamını kapsamaktadır.

Kapsamda kalan tüm satış noktalarının beyanlarını (boş olabilir) vermeleri gerekmektedir.

Faturasız alınan poşetler ya da stokta hala bulunan elde kalan poşetlerin beyanları nasıl olacak?

Stok/devir malzeme olarak tanımlanarak ve kendi VKN/TCKN ile kayıt oluşturulabilir

YAPILAN SON DEĞİŞİKLİK!!!

22.02.2019 tarihinde 2872 sayılı Çevre Kanununun Ek-11 inci maddesinde yapılan değişiklik ile Satış Noktaları tarafından satılan plastik poşetlere ilişkin beyanların verilmesi ve tahakkuk eden miktarların ödenmesi süreleri yeniden düzenlenmiş olup 2019 yılının Ocak ve Şubat aylarına ilişkin verilmesi gereken beyannamelerin verilmesi için 24.04.2019 tarihi (bu tarih dâhil), bu beyanlar üzerine ödenmesi gereken geri kazanım katılım paylarının ödenmesi için ise 30.04.2019 tarihi son gün olarak belirlenmiştir.

Bu doğrultuda; Geri Kazanım Katılım Payı beyanname ve ödeme işlemleri Gelir İdaresi Başkanlığınca yürütülecek olup uygulamaya tabi olan satış noktalarının Ocak, Şubat ve Mart aylarındaki plastik poşet satışlarına ilişkin beyanname ve ödeme işlemlerini Nisan ayı içerisinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen usuller çerçevesinde gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

- Bu kapsamda yapılan değişiklik sonrasında T.C Kimlik numaranız ve E-devlet şifrenizle www.turkiye.gov.tr adresine girip beyan vermek istediğinizde size beyanınızı nisan ayı içerisinde **Gelir İdaresi Başkanlığı** tarafından belirlenen usuller çerçevesinde gerçekleştirmeniz gerektiğine dair uyarı gelecektir.
- Bu kapsamda şuan beyan yapılamamaktadır.

“Geri kazanım katılım payları ürünün piyasaya sürüldüğü/ithal edildiği tarihi takip eden ayın yirmi dördüncü günü sonuna kadar ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar tarafından ise Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenecek vergi dairesine beyan edilerek aynı ayın sonuna kadar ödenir.

Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının beyan edilmesi gereken son günden ödendiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı **Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun** 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanarak aynı Kanuna göre tahsil edilir. Bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir.”

İdari Yaptırım

- Bildirim ve beyan yükümlülüğünü zamanında ve/veya tam olarak yerine getirmediği tespit edilenlere Çevre Kanununun 20. Maddesi “g” bendi kapsamında **18.037 TL**,
- Geri kazanım katılım payını ödemediği tespit edilenlere Çevre Kanununun 20. Maddesi “z” bendi kapsamında **m² başına 12,37 TL**
- Plastik poşetleri ücretsiz verdiği, promosyona ve/veya kampanyaya tabi tuttuğu tespit edilenlere Çevre Kanununun 20. Maddesi “z/bb” bendi kapsamında **m² başına 12,37 TL** idari yaptırım uygulanacaktır.

Nereden bilgi alabilirim?

- Plastik poşet beyan uygulamalarına ilişkin tüm bilgilere; <https://csb.gov.tr/plastik-poset-beyani-i-90306> web sayfasından ulaşılabilir. Söz konusu sayfada beyanların nasıl yapılacağına ilişkin videolara da ulaşılabilir.
- Uygulamaya ilişkin soru ve sorunlar için mobil veya sabit telefon üzerinden herhangi bir kod kullanmaksızın doğrudan **181** tuşlanarak, Bakanlığımız **ALO 181** hattına ulaşılabilirsiniz.
- Ayrıca plastik@csb.gov.tr e-posta adresi ile de tüm soru ve sorunlarınızı mail yolu ile ulaştırabilirsiniz.
- Müdürlüğümüz iletişim numarası: **233 95 88/ 404 dahili.**

TEŞEKKÜRLER...